

KVOPKancelária verejného
ochrancu práv

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: ŠKOLA MUSÍ NA ŠIKANU REAGOVAŤ VČAS A ÚČINNE. OCHRANA DIEŤAŤA NESMIE BYŤ IBA FORMÁLNA.

Bratislava, 1. septembra 2026

Verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský sa zaoberal prípadom žiačky základnej školy, ktorá bola dlhodobo vystavená konfliktom a prejavom šikanovania zo strany spolužiaka. Zistil, že škola o situácii vedela a prijímala viaceré opatrenia, tie však v rozhodujúcom období neboli dostatočne včasné a účinné na zabezpečenie reálnej ochrany dieťaťa. Konštatoval preto porušenie práv dieťaťa.

Škola v priebehu riešenia situácie prijala viacero opatrení – zvýšený dohľad, rozhovory so žiakmi a rodičmi, spoluprácu so školskou psychologičkou, Centrom poradenstva a prevencie či orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí. Prijímala aj disciplinárne opatrenia a realizovala preventívne aktivity.

Napriek tomu sa konflikty opakovane vracali a situácia sa dlhší čas nezlepšovala. Štátna školská inšpekcia následne vyhodnotila sťažnosť týkajúcu sa neskorého riešenia šikanovania ako opodstatnenú.

„Škola má povinnosť chrániť dieťa pred fyzickým aj psychickým násilím. Nestačí pritom reagovať na každý jednotlivý incident až vtedy, keď sa stane. Ak sa problém opakuje, vedenie školy musí vyhodnotiť, či doterajšie opatrenia skutočne fungujú, a ak nefungujú, musí konať rýchlejšie, dôraznejšie a účinnejšie. Ochrana dieťaťa musí byť reálna, nie iba formálna,“ hovorí verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský.

Povinnosťou riaditeľa je zabezpečiť bezpečné prostredie

Pri preskúmaní prípadu bola osobitná pozornosť venovaná povinnostiam riaditeľa školy. Ten zodpovedá za zabezpečenie kvality výchovy a vzdelávania a za dodržiavanie právnych predpisov súvisiacich s činnosťou školy.

Školy majú zároveň zákonnú povinnosť vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov, predchádzať prejavom rizikového správania a zaistiť ich bezpečnosť a ochranu zdravia. Dieťa má právo na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom prostredí a na ochranu pred fyzickým a psychickým násilím.

„Ak škola vie o dlhodobom probléme medzi žiakmi a napriek prijatým opatreniam konflikt pokračuje, musí sa pýtať, či tieto opatrenia prinášajú reálny výsledok. Povinnosťou vedenia školy nie je iba evidovať incidenty, viesť rozhovory alebo vykonávať preventívne aktivity. Jeho úlohou je zabezpečiť, aby sa dieťa mohlo v škole cítiť bezpečne,“ zdôraznil Róbert Dobrovodský.

Opatrenia musia byť včasné a účinné

Zistenia ukázali, že škola situáciu riešila viacerými spôsobmi. V rozhodujúcom období však tieto kroky nevedli k odstráneniu konfliktov ani k dostatočnej ochrane žiacky.

Za dôležité preto považuje najmä to, aby škola priebežne vyhodnocovala účinnosť svojich opatrení. Ak neprinášajú očakávaný výsledok, musí byť pripravená prijať ďalšie opatrenia.

V konkrétnom prípade mohlo podľa zistení k účinnejšej ochrane dieťaťa dôjsť už skôr napríklad dôslednejším oddelením žiakov (preradením žiaka do inej triedy), intenzívnejším riešením umiestnenia problémového žiaka do diagnostického centra alebo zvážením zmeny školy.

„Pri šikane musíme myslieť predovšetkým na dieťa, ktoré potrebujeme chrániť. Ak je potrebné žiakov oddeliť, musí byť toto oddelenie reálne. A ak prvé opatrenie nefunguje, nemožno čakať ďalšie mesiace. Opatrenia musia byť včasné a ich účinok treba priebežne vyhodnocovať,“ pokračuje verejný ochranca práv.

Škola nemôže zostať iba pri evidovaní incidentov

Samotný výskyt šikany ešte automaticky neznamená, že škola porušila svoje povinnosti. Rozhodujúce je, ako na vzniknutú situáciu reaguje a či prijaté opatrenia poskytujú dieťaťu skutočnú ochranu.

Dôležitú úlohu preto zohráva aj prevencia. Školy by mali vytvárať prostredie, v ktorom sa rizikové správanie zachytí čo najskôr a v ktorom deti vedia, na koho sa môžu obrátiť.

„Nemôžeme od škôl očakávať, že dokážu zabrániť úplne každému konfliktu medzi deťmi. Musíme však od nich očakávať, že keď sa násilie alebo šikanovanie objaví, budú konať promptne, systematicky a v najlepšom záujme dieťaťa. Ak sa ukáže, že prijaté opatrenia nefungujú, musia prísť ďalšie a účinnejšie opatrenia,“ dopĺňa Róbert Dobrovodský.

Porušenie práv dieťaťa

Na základe preskúmania prípadu bolo konštatované, že nedostatočným konaním školy došlo k porušeniu práva dieťaťa podľa **čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa**, ktorý štátu ukladá povinnosť prijať potrebné opatrenia na ochranu detí pred fyzickým a psychickým násilím.

Zároveň bola konštatovaná **porušená povinnosť školy vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov, predchádzať prejavom rizikového správania a zaistiť ich bezpečnosť a ochranu zdravia** podľa školského zákona.

Škole bolo navrhnuté zabezpečiť dieťaťu bezpečný priestor po fyzickej aj psychickej stránke vrátane dostupnej psychologickkej podpory. Odporúčané bolo tiež, aby sa vedenie školy a pedagogický kolektív oboznámili so smernicou k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

„Ochrana detí pred šikanou nie je iba otázkou dobrej školskej klímy. Je to otázka práv dieťaťa. Každé dieťa musí vedieť, že škola je miesto, kde je v bezpečí a kde sa môže obrátiť na dospelého, ak sa mu ubližuje. A dospelí, ktorí za školu zodpovedajú, musia na takéto signály reagovať včas,“ uzatvára verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský.